AH, BD!

desen de Alexandru Ciubotariu

Ubi BD ibi patria

Magazin evazionist de subcultură pentru toate elitele

MILTON CANIFF, autor de comics (benzi desenate americane) este considerat un Rembrandt al Benzii Desenate, maestru al clar-obscurului şi fondatorul unui nou vocabular al realismului, cu o concepţie „cinematografică" a secvenţei (1). El este de asemenea şi un maestru al dialogului şi tăcerii (2).

Despre „gramatica BD" şi arta lui Caniff, citiţi în paginile 3-5 un studiu semnat de Umberto Eco.

(1) Caniff desenează cu mâna stângă
(2)... şi scrie cu mâna dreaptă!
Caniff pare să fie autorul BD perfect! Emisfera dreaptă a creierului, oceanică, tăcută şi sincretică, comandă partea stângă a corpului, în timp ce emisfera stângă (verbală) comandă partea dreaptă a corpului

– Aţi scos revista AH,BD! la Gazeta de Sud. *De atunci nu am mai văzut-o pe tarabe...până astăzi, 1 martie 2000 în ziarul* ORA. *Nu prea cumpăr ziare că nu am ce să citesc interesant în ele... dar când am văzut că e şi suplimentul AH, BD! l-am luat imediat. AH, BD! va mai apărea în continuare odată pe săptămână sau nu? (Daniel Bornaz, Craiova)*

AH, BD! nu este o publicaţie săptămânală. Noi prezentăm evenimentele din această lume BD şi pe locuitorii şi pe creatorii ei; o apariţie la două luni ar fi deocamdată o medie rezonabilă, având în vedere şi regimul actual de supliment gratuit. Avem pregătite şi ediţii consistente de autor, în aşteptarea unor sponsori cu inimă... tânără. În ceea ce priveşte sfaturile şi părerile care ni se cer, este necesar să ştim câte ceva despre autorii care ne scriu: vârstă, profesie etc.

– Este îmbucurător că datorită eforturilor voastre BD-ul se menţine în atenţia publicului din România. (Sandu Florea, New York)

...Iar pentru noi este îmbucurător că de acolo de departe tu ne eşti aşa de aproape!

AH, BD! are şi o „distribuire" naţională şi internaţională (v. „Ecouri din presă" din nr. 3). Despre Sandu Florea ştiţi ceva din nr. 4. Şi veţi mai afla...

Foto: ***Viorel Pîrligraş, atitudine critică***

3-5 Umberto ECO: *Lectura unei pagini BD*
6-16 *AEROPORT* de Viorel CHIREA & M.M.
Stripuri de JUP, CIUBI, VIO, MARIAN
InfoBULEtin, Tudor POPA & *ZAMOLXE*

desen de Alexandru Ciubotariu

• magazin evazionist BD & Co GENERAŢII I
• nr. 6, mai 2000, Craiova
• 16 pagini A 4
• coperta: Alexandru Ciubotariu
• InfoBULEtin: Dodo Niţă
• concept & DTP: M.M.
• imprimat la Tipografia Gutenberg Craiova
• nr.1 special BDC - Premiul pentru debut editorial al Asociaţiei ART 12 (Paris)
• nr.2 special Fantastic - Premiul ARSFan pentru cea mai bună revistă
• nr.3 special „scoutisme"
• nr.4 special Valentin Iordache
• nr.5 „Cherchez la femme"
• „AH, BD!" © Marian Mirescu
• adresa: *O.P.4, C.P 408, 1100 Craiova*
• e-mail: ah_bd@hotmail.com
• ISSN 1454 - 6094

PUBLICITATE

STEVE CANYON
by MILTON CANIFF
WHY, IT'S STEVIE CANYON! ME SISTER IN SHANNON WRITES THAT YE PAID HER A PERSONAL CALL!
THAT I DID! SHE LOOKS FINE!
GLAD TO SEE YOU BACK, MR. CANYON! MY BOY GOT THE SOUVENIR YOU SENT FROM EGYPT!
GOOD!
CHECKING IN, SABRE!
CAPTAIN CANYON! I REALLY SWEAT YOU OUT THIS LAST TRIP! HEY! I HAVE A FINANCIAL STATEMENT FOR YOU...YOU'LL NEVER REGRET HAVING BACKED ME ON THIS DEAL!...
I WANT A FLOWER FOR YOUR BUTTONHOLE, MR. CANYON?
NOT TODAY, POSIE — BUT YOU AND YOUR MOM ARE ABOUT DUE TO SEE A MOVIE ON ME...
GOING UP?
THIS CAR, MR. CANYON! -AND FOR YOU WE DON'T WAIT TILL IT'S FULL! RIGHT, IRMA?
R-R-RAJAH!
OH... HERE IS MR. CANYON, NOW...
HORIZONS Unlimited
IT'S A MR. DAYZEE, SECRETARY TO COPPER CALHOON, THE BIG SHE-WOLF OF THE STOCK MARKET...
HMM-THEY CALL HER "THE COPPERHEAD" I WONDER IF SHE HOWLS OR HISSES?
MR. CANYON?... MISS COPPER CALHOON WISHES TO ENGAGE YOUR PROFESSIONAL SERVICES! PLEASE COME TO MISS CALHOON'S APARTMENT AT ONCE...
...BUT WHAT IF I DON'T WANT TO PLACE MY SERVICES AT THE COMMAND OF MISS COPPER CALHOON?
MIS-TER CANYON! PEOPLE DO NOT REFUSE WHEN SUMMONED BY COPPER CALHOON!
AND ALL THIS TIME I THOUGHT I WAS A PEOPLE! GOOD MORROW, MR. DOOTIE!
WHY, MR. DIZZY, WHAT YOU SAID!..AND ME SO YOUNG AND IMPRESSIONABLE! ...THE CLICK YOU HEAR WILL MEAN YOU'RE SOLOING!
WELL, IT WOULD HAVE BEEN NICE TO HAVE MONEY TO PAY THIS OFFICE RENT BUT I GUESS IT'S BAD FORM TO GET INTO REGULAR HABITS LIKE THAT...
COPPER! YOU HEARD ON THE EXTENSION WHAT STEVE CANYON SAID!.. I HAVE NEVER BEEN SO—
I WANT THAT MAN!! ...GET HIM!
1-19

©M. Caniff et Field Enterprises Inc

Prima planşă de duminică* din seria Steve Canyon de Milton Caniff este obiectul studiului de faţă preluat din volumul Apocalitci e integrati de Umberto Eco, apărut la Editura Tascabili Bompiani**

LECTURA LUI STEVE CANYON

„Nullus sermo in his potest certificare, totum enim dependet ab experientia."
Roger Bacon, Opus Majus

Pe 11 ianuarie 1947 Milton Caniff publica prima parte din *Steve Canyon*. Conform obiceiului, numele protagonistului dădea şi titlul noii serii; aceasta este singura informaţie de care dispunea publicul pentru a intra în poveste şi a lua contact cu „caracterele". În rest se mai ştia că Milton Caniff a fost autorul lui *Terry and the Pirates*, dar acum cititorul era invitat într-un nou mediu narativ... De cealaltă parte, autorul ştia că trebuia de la început să obţină interesul (chiar şi entuziasmul) şi deci complicitatea publicului. Un public extrem de divers - care la un moment dat, pe vremea lui *Terry*, era de circa 30.000.000 de cititori zilnic. Autorul, pentru a-şi realiza intenţia, dispune de instrumente expresive bine determinate. El ştie, chiar dacă noi nu ştim deocamdată, că are la îndemână un limbaj foarte bine articulat şi de o absolută precizie. Să-l urmărim aşadar, detectând „modul" în care îşi pune la cale mesajul şi să-l decodificăm, nedându-ne în lături chiar de la dezmembrarea structurii însesi a acestuia, ajungând în fine la semnele şi relaţiile dintre semne în funcţie de un cod dat, pe care autorul îl presupune cunoscut de cititorii lui.

Pagina se compune din patru benzi,dintre care trei conţin câte trei casete fiecare; prima bandă are doar două casete (cadre), dat fiind că una se lărgeşte pentru a cuprinde şi titlul.

Prima casetă

În termeni cinematografici am putea-o defini ca un „cadru subiectiv", ca şi cum camera ar fi pe umărul protagonistului. Obiectele apar ca fiind văzute de o singură persoană care se presupune că se deplasează înainte venind în întâmpinarea spectatorului. Din Steve Canyon se zăreşte doar o pare din raglanul cu care este îmbrăcat. Că este vorba de Canyon este certificat de poliţistul care-l salută, cu un amical accent irlandez („me sister", „ye"), a cărui cordialitate este subliniată de gest şi surâsul larg. Poliţistul apare aşa cum ne-am dori să-l întâlnim în orice împrejurare şi aşa cum de fapt apare în orice comedie hollywoodiană. Mai mult decât *un* poliţist el este *Poliţistul*, Legea ca Prieten. Dialogul aşa sună: – *Ia te uită, e Stevie Canyon! Sor 'mea din Shannon mi-a scris că ai fost la ea în persoană! – Chiar aşa! E drăguţă.* – Faptul că poliţistul îi mulţumeşte lui Steve (spunându-i amical „Stevie") pentru simpatia arătată propriei surori demonstrează şi o atitudine cordială faţă cu legea şi o mai generală propensiune pentru *human relations*.

A doua casetă

Steve este evident la intrarea într-un mare edificiu. Iată şi portarul. Relaţia dintre portar şi Steve este aceeaşi cu cea dintre Steve şi poliţist. Dar în timp ce poliţistul reprezintă autoritatea, portarul se reprezintă doar pe sine; dacă Steve îi arată prietenie şi bunăvoinţă este pentru că tehnica de *human relations* nu este interesată, ci spontană. – *Ce bine-mi pare că v-aţi întors, Domnule Canyon! Băieţelul meu a primit suvenirul din Egipt!* – Aşadar Steve iubeşte copiii şi face călătorii în ţări exotice. Replica lui laconică („good") îl trădează ca un om cu suflet bun dar străin de retorica afectivă. Portarul ne lasă să înţelegem că Steve se întoarce acasă după o lungă absenţă.

A treia casetă

CHECKING IN, SABRE!
CAPTAIN CANYON! I REALLY SWEAT YOU OUT THIS LAST TRIP! HEY! I HAVE A FINANCIAL STATEMENT FOR YOU...YOU'LL NEVER REGRET HAVING BACKED ME ON THIS DEAL!...

Este caseta cea mai ambiguă din tot contextul. Ce anume a făcut Steve cât timp a lipsit şi unde a fost nu e clar. Imprecis este şi raportul său cu vânzătorul orb de ziare. – *M-am prezentat, sergent!* – spune Steve. Şi vânzătorul: – *Căpitane Canyon! Dar ştii că m-au trecut toate apele cu această călătorie? Hei, am să-ţi prezint o dare de seamă financiară... N-ai să regreţi că m-ai sprijinit în afacerea asta!* – A fost la mijloc o activitate bănoasă. Figura lui Canyon se încarcă acum cu suspans. E de ajuns ca vânzătorul de ziare să-l cheme „căpitan" ca

*În cursul săptămânii jurnalele americane publică *daily strips* (câte o bandă de câteva casete) dintr-o serie precum *Steve Canyon*, iar în ediţiile de duminică apar aceste planşe (mai multe benzi suprapuse);

**Textul consacrat seriei *Steve Canyon* (din care prezentăm aici doar primul capitol) a fost scris în 1964 şi a fost publicat anul următor în culegerea *Apocalittici e integrati*; traducerea a fost făcută după ediţia a cincea, 1985.

să întrevedem un trecut militar. Să nu uităm că ne aflăm în '47, iar trecutul militar, cel puţin în opinia curentă, semnifică un comportament eroic pe front. Steve de pe altă parte îi zice vânzătorului de ziare „sergent“, iar raportul lor imprimă şi tonul unei permanente camaraderii: bărbaţii care s-au ajutat în momente periculoase nu se mai abandonează, uniţi într-o cordială legătură de colaborare. Războiul este liantul sentimentelor, şcoală a prieteniei, arenă a iniţiativelor. Astfel că afacerea lor ar putea să fie aventuroasă, la limitele imprevizibilului, dar nicidecum ilegală. N-ai cum să bănuieşti un orb, victimă a războiului, de ceva rău. Îl simpatizezi. Simpatia se reverberează asupra lui Steve care intră în cea de a patra casetă, de acum, drept eroul „nostru“. Începe vârtejul proiecţiilor şi identificărilor.

A patra casetă

Steve iese din „subiectiv“, camera s-a retras şi a panoramat la stânga. Steve apare din profil, dar partea de sus încă nu se vede. E bine când cititorul construieşte treptat un suflet. Iar sufletul se configurează şi mai bine în contactul cu micuţa florăreasă. Ea se apropie fără teamă: – *O floare pentru butonieră, Mr. Canyon? – Azi, nu, Posie... Dar tu şi mama ta o să mergeţi la cinema pe banii mei...*

A cincea casetă

Construirea sufletului este completă. Se apropie momentul dezvăluirii chipului. Acum acesta poate fi întrevăzut prin reflectare. Frumuseţea şi şarmul lui Steve expuse printr-o apariţie din spate (statură înaltă, păr blond ondulat) sunt acum deduse din reacţia extatică a celor două fete de la lift. – *Urcaţi? – Liftul acesta pentru dvs., Mr. Canyon! Şi nu mai stăm să se umple, aşa-i Irma? – R-r-rajah!*

Exclamaţia fetei ne dă o nouă informaţie: „R-r-rajah“ este deformaţia parosistică a lui „Roger“, care, între piloţi, înseamnă „O.K.“ Faptul că fata o foloseşte – exprimând şi entuziasmul – cu referire la Steve lasă să se înţeleagă că el este cunoscut ca aviator. În fine, această casetă subliniază impresia avută la citirea celorlalte, şi anume că ne aflăm într-un mare zgârie-nori de birouri, în centrul unei metropole industriale, într-o zonă de mare prestigiu profesional.

A şasea casetă

Apare chipul lui Steve. O frumuseţe masculină, cu trăsături clare, o faţă bine marcată dar tensionată: maturitate şi vigoare. Este o combinaţie de stereotipuri hollywoodiene de la Van Johnson la Cary Grant. Simpatia

Veronica Lake, un posibil model pentru Caniff

faţă de figura lui Steve nu se bazează deci doar pe o virtute evocativă a faptului plastic, ci pe calitatea „semnului“ pe care faptul plastic o primeşte, care trimite, cu funcţie hieroglifică, la o serie de tipuri, de standarde, de idei despre virilitate care fac parte dintr-un cod cunoscut de cititori. Simpla delimitare grafică a conturului „înseamnă“ altceva, este element *convenţional* al unui limbaj. Pe scurt, Steve este element iconografic studiabil iconologic, precum sfântul din miniatură, cu atributele sale canonice şi un anumit fel de barbă şi aureolă. Steve deschide apoi uşa propriului birou; faptul că este biroul său este indicat de numele scris pe geamul uşii. În ceea ce priveşte raţiunea socială a întreprinderii, aceasta nu face decât să mărească imprecizia, fascinaţia situaţiei şi a personajului. Jucând pe terminaţia financiară „Limited“, firma lui Steve se numeşte „Horizons Unlimited“, *Orizonturi nelimitate*: export, cercetări arheologice, călătorii spaţiale, transporturi aeriene, investigaţii poliţieneşti, contrabandă,

cumpărare-vânzare de secrete atomice? Mai degrabă, cum apare în cadrele următoare, un soi de agenţie bună la toate bazată pe asumarea profesională a riscului. În interiorul biroului, stă secretara (care anunţă cuiva sosirea lui Steve). Chiar şi ea constituie un prototip bine definibil, cu referire la un cod al gustului anilor patruzeci. Amestec agreabil de farmec mediteranean şi oriental (cu trimitere la două teatre de război de unde au fost importate modelele erotismului postbelic), fata, evident nonşalantă (nonşalanţa secretarei este direct proporţională cu prestigiul *boss*-ului) dă dovadă de prospeţime şi prezenţă de spirit. Dacă acum cititorul este prea puţin familiarizat cu machiajul anilor patruzeci, ar putea recupera sensul real al faptului iconografic netrecând peste elementul „bluză cu buline“: acesta în diviziunea maniheică dintre bun şi rău – pe care se bazează inevitabil o tipologie a benzii desenate – se situează în zona candorii. În casetele următoare va reieşi mai bine contrastul dintre bluza vaporoasă cu picăţele şi elegantul veşmânt de mătase neagră al „vampei“.

A şaptea casetă

IT'S A MR. DAYZEE, SECRETARY TO COPPER CALHOON, THE BIG SHE-WOLF OF THE STOCK MARKET...
HMM-THEY CALL HER "THE COPPERHEAD." I WONDER IF SHE HOWLS OR HISSES?

După bogăţia de indicaţii tipologice furnizate în cadrul precedent, cel de al şaptelea are, din punct de vedere iconografic, o funcţiune interlocutorie. Sunt introduse astfel elemente noi pe planul conceptual prin intermediul dialogului. În acest mod se pregăteşte scena reprezentată în caseta a opta. Secretara îi întinde lui Steve receptorul la care vorbea la intrarea lui şi-i prezintă interlocutorul:

– *Este Mr. Dayzee, secretarul lui Copper Calhoon, Lupoaica de la Bursă... – Hmm... I se spune „Şarpele“. Cum face: urlă sau sâsâie?*

Dialogul este bogat în adnotări. Numele secretarului sugerează imaginea unei „margarete“ (*daisy*) – şi atunci când secretarul va apărea, se va vedea cât de comică este atribuirea acestui nume. Numele lui Miss Calhoon este „Copper“, (*cupru, aramă;* termen care în mod curent semnifică „păr roşcat“): se profilează ideea unor plete de foc. Cât despre calificarea profesională, nu mai este nevoie de comentarii. Indicativ este în schimb supranumele pe care Steve i-l atribuie: „copperhead“ nu sugerează doar ideea de „cap roşcat“, dar chiar numele unui şarpe [...veninos din America de Nord - n.tr.]. De unde şi jocul de cuvinte despre urlet (Lupoaica) şi sâsâit. În faţa unui astfel de personaj, atitudinea lui Steve este lipsită de prejudecăţi şi cutezătoare de la bun început.

A opta casetă

MR. CANYON?... MISS COPPER CALHOON WISHES TO ENGAGE YOUR PROFESSIONAL SERVICES! PLEASE COME TO MISS CALHOON'S APARTMENT AT ONCE...
...BUT WHAT IF I DON'T WANT TO PLACE MY SERVICES AT THE COMMAND OF MISS COPPER CALHOON?

Prezentarea ambientului este exemplară. Un aranjament de mare lux, liberty decadent, cu influenţe de un novecento pompos, „direcţional“, din anii treizeci-patruzeci; predominanţa liniilor verticale, ca pentru a sugera un salon cu pereţi foarte înalţi – şi vast ca proporţii. Secretarul lui Copper Calhoon este îmbrăcat ca un magnat de operetă; faţa tâmpă – care va apărea mai bine în cadrul următor – nu ne împiedică să vedem şi ostentativa îndestulare care emană din fiecare piesă din vestimentaţia sa. Dat fiind secretarul, se deduce patroana: Copper Calhoon apare îndărătul unui birou fără măsură, înfăşurată în negru din cap până-n picioare. Personajul

va apărea mai bine în cadrele următoare, dar deja putem să o caracterizăm ca o savantă încrucişare între Regina din Albă ca Zăpada, Veronica Lake din „M-am însurat cu o vrăjitoare" [*I Married a Witch* de René Clair - n.tr.] şi Heddy Lamarr. În acest prototip al femeii fatale, referirile cele mai evidente la matriarhatul industrial (care ar fi mai credibil la o Chanel ponderată, lipsită de intenţii provocatoare) sunt într-un fel sublimate într-unul din cele mai vertiginoase şi vădite standarde erotice de sorginte cinematografică; în acest caz potenţa economică este transferată pe planul *glamour*, în formă enfatică şi cu o clară conştiinţă a neverosimilului. Copper Calhoon este neverosimilă pentru că trebuie să fie percepută imediat şi fără echivoc drept simbol al puterii, farmecului, prestigiului, sumbrului şi autorităţii. În acest sens numai o simbologie absolut convenţională, excesiv amplificantă, îl poate conduce imediat pe cititor să citească numaidecât personajul în cheia justă. Si doar pe această cale poate avea relevanţă dialogul telefonic între Steve şi secretar:

– Mr. Canyon?... Miss Copper Calhoon doreşte să dispună de serviciile dvs. profesionale! Veniţi vă rog în apartamentul lui Miss Calhoon imediat... – Şi dacă nu vreau să pun servicitile mele la dispoziţia lui Miss Copper Calhoon?

A noua casetă

MIS-TER CANYON!
PEOPLE DO NOT REFUSE WHEN SUMMONED BY COPPER CALHOON!
AND ALL THIS TIME I THOUGHT I WAS A PEOPLE!
GOOD MORNING, MR. DOOZIE!

Secretarul, în acest punct, apare pierdut. Aşa cum se poate vedea stupefacţia şi capitularea este raportată la trei nivele complementare al *desenului*, *conceptelor* şi *sunetelor*. Stupoarea reprezentată pe figura personajului constituie un exemplu normal de stilizare psihologică. Conţinutul bulei este de asemenea comunicat cu mijloace normale: *„Mr. Canyon! Lumea nu refuză o convocare la Miss Calhoon!"* Secretarul pare căzut din nori în faţa unui comportament atât de aberant şi nu poate decât să facă recurs la uzanţele atât de brutal curmate. Mai curios este totuşi modul în care este exprimat nivelul sonor la care este emisă prima exclamaţie a secretarului (redat prin recurgerea la un soi de litere îngroşate, traducând astfel intensitatea sunetului prin greutatea semnului), ca şi emfaza cu care este pronunţat „Mister Canyon". „Mister" apare împărţit în silabe, prima fiind subliniată. Artificiul grafic exprimă o întreagă atitudine psihologică, o accelerare emotivă, sugerând în acelaşi timp un tip particular de pronunţie. Fireşte, faptul că sunt definite drept „curioase" mijloacele întrebuinţate în redarea situaţiei, se datorează faptului că noi citim pagina aceasta prezumând o anumită „virginitate" a cititorului, stabilind câteva ipoteze de lucru; astfel tipul de stilizare grafică examinat se bazează pe o serie de convenţii destul de pacifice, prin care orice bun cititor de benzi desenate este în măsură să prindă dintr-o dată întreaga însemnătate a mesajului. În acest punct caseta oferă încă două tipuri de informaţie. Unul este dat de răspunsul ironic al lui Canyon: *„Şi eu care credeam ca sunt lumea! 'Neaţa , Mr. Doozie!"* (de notat faptul că numele interlocutorului este deformat, iar salutul este dat in forma scurtă). Cea de a doua informaţie, Copper, care apare aici mai amănunţit, îmbogăţind consideraţiile permise de cadrul precedent (ţigareta lungă, mănuşi negre, machiaj ce accentuează trăsăturile „fatale") se manifestă încă şi mai mult ca femeie prevăzătoare şi cu multiple resurse: aceasta urmăreşte conversaţia pe o derivaţie, având întregul control al situaţiei.

A zecea casetă

WHY, MR. DIZZY, WHAT YOU SAID!..AND I'M SO YOUNG AND IMPRESSIONABLE! ...THE CLICK YOU HEAR WILL MEAN YOU'RE SOLOING!
WELL, IT WOULD HAVE BEEN NICE TO HAVE MONEY TO PAY THIS OFFICE RENT BUT I GUESS IT'S BAD FORM TO GET INTO REGULAR HABITS LIKE THAT...

Aici refuzul lui Steve se încarcă cu alte impertinenţe. Cadrul reia, fapt evident, dialogul din faza finală (sunt date ca subînţelese unele replici ale interlocutorului); Steve spune: *„Mr. Dizzy* – altă deformare, de data aceasta mai ofensivă, dat fiind ca 'dizzy' înseamnă 'ameţit' – *Mr. Dizzy, cum vorbiţi! Si eu care sunt aşa de mic şi impresionabil!... După clic să stii că eşti în solo!"* Ultima aluzie reconfirmă că Steve este aviator: „solo flight" face parte din jargonul piloţilor. Întregul răspuns al lui Steve, în sfârşit, apare ca actul de îndrazneală al unui om care ţine la independenţa lui, în ciuda nevoilor şi adversităţilor. Într-adevăr, secretara comentează dezolată că n-ar fi fost rău să fi avut cu ce să plătească chiria biroului, dar că nu poate pretinde ca şeful ei să capete astfel de apucături. Şi iată că în această casetă se vede că biroul este de fapt o cămăruţă mobilată cu simplitate.

A unsprezecea casetă

Pe plan iconografic cadrul nu adaugă nimic nou, cu excepţia spiralei lungi de fum emisă de Copper înainte de a vorbi – semnul unei lungi pauze. Dar, în afară de faptul că şi acest fenomen „spirală de fum" apare printr-un alt recurs la convenţie (de fapt *acest* semn semnifică „spirală de fum" numai în universul BD) [*fumetto*, ital., n.tr.], aici de o mare însemnătate este dialogul. Secretarul zice ceea ce era de aşteptat de la un om de teapa lui: *„Copper! Ai auzit ce a spus Steve Canyon!... În viaţa mea n-am fost aşa..."* Dar Copper îi taie scurt văicăreala: *„Îl vreau pe acest om!... Adu-mi-l!"* Şi astfel se desenează definitiv un personaj şi se deschide o cale plină de promisiuni. Faptul că prim parte se încheie aici nu este întâmplător. Cele unsprezece casete au constituit un crescendo de o indiscutabilă măiestrie care l-a condus pe cititor până în culmea acestei ultime scene. Pe parcursul unei singure planşe Caniff a reuşit să definească un grup de personaje şi să pornească o poveste. Nu s-a întâmplat încă nimic, dar de acum înainte cititorul este ferm convins că orice se poate întâmpla. Povestea se întrerupe aici unde situaţia este încordată ca o coardă de vioară. Dacă termenul „suspens" înseamnă ceva, avem aici un exemplu concret şi, băgaţi de seamă, fără nici un recurs la violenţă, la mister explicit, la tradiţionala lovitură de teatru. Această pagină şi-a atins scopul: a convocat, din prima, o comunitate de cititori, care, de acum înainte, nu vor mai abandona niciodată personajul.

Exameninarea, inevitabil pedantă şi minuţioasă, a acestei pagini, sugerează, în chip de corolar, două serii de adnotări. Prima priveşte limbajul BD în general; cea de a doua contemplă un lanţ de întrebări pe care această pagină ne ajută să le punem despre natura acestei poveşti, natura altor poveşti BD de diverse feluri, natura mijloacelor de masă în general.(va urma: *Limbajul Benzii Desenate*)

Urmăriţi din pagina a şasea AEROPORT, o bandă desenată de Viorel Chirea şi M.Mirescu

...CĂLDURA DE PESTE ZI A ÎNCETINIT VIZIBIL FORFOTA DIN AEROPORT. PE PLATFORMĂ SE FAC ULTIMELE PREGĂTIRI PENTRU DECOLAREA URIAŞULUI „SUPER JUMBO"...

...şi *Structurii absente*. El a aprofundat studiul comunicaţiilor şi culturii de masă şi a consacrat mai multe texte benzii desenate.

MI Ş-A SPUS CĂ ESTE UN TRANSPORT SPECIAL
TIGARETA NR.N, CUMVĂ?
SUNTEM CURSA „AEROPORT"...
...CU O PERSOANĂ IMPORTANTĂ LA BORD...
...UN VIP, CUM AR VENI!
DANIELA GYORFY?
E VORBA DE UN PARLAMENTAR
ÎŢI DAI SEAMA ...
OOOO, DA. SUNT ONORAT.

Balul mascat

DECI ASA, SERIOJA, TE DUCI LA UN BAL MASCAT ...
... CARE O SĂ AIBĂ LOC ÎNTR-UN COPAC DE LÎNGĂ BLOC
FOARTE INTERESANTĂ MASCA TA. BICI CĂ TU TI-AI FĂCUT-O?

Lucian Amarii, zis şi JUP, este un autor de benzi desenate din Iaşi. Faceţi cunoştinţă cu Serioja, Costel et Gaşca...

(v. pag. 10)

Din această pagină veţi vedea inserturi în povestea principală cu stripuri de diverşi autori...

...RULEAZĂ. OK. AI ACCES... SI, HEI, „PASĂREA", AI GRIJĂ DE „OUL DE AUR".

STII CA AM PRIMIT „INDICATII SPECIALE" ? CICĂ SĂ FACEM DOUBLE CHECK, SA FIM ATENTI...

DA, CE SĂ SPUN: VIP LA BORD

JUP - „Autoportret"

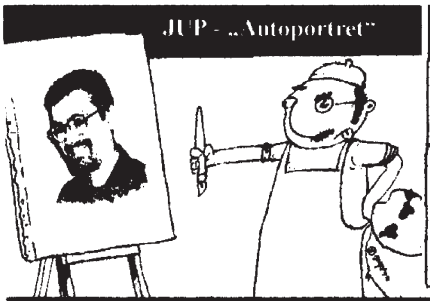

Nici de Paște lui Costel nu i a fost bine

...DOAMNĂ, SĂ ȘTIȚI C-A FOST ȘI VINA LUI COSTEL. PĂI CARE OM MATUR IESE PE HOL COSTUMAT ÎN IEPURAȘ DE PAȘTE, ȘTIIND CĂ ARE VECIN UN VÎNĂTOR MIOP?

ȘI-APOI S-AR FI ALBS DOAR CU ALICELE DACĂ N-AR FI AVUT GHINION CU ADOLF: DARE DE UNDE SĂ FI VENIT ȚÂVREI DE L-A ÎMPINS PE SCĂRI?
HAM

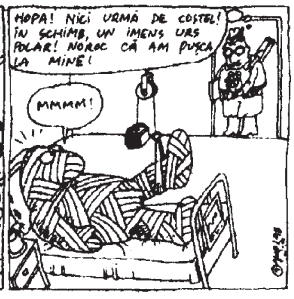

COSTEL este personajul „uman" al lui JUP; SERIOJA e cel „felin"

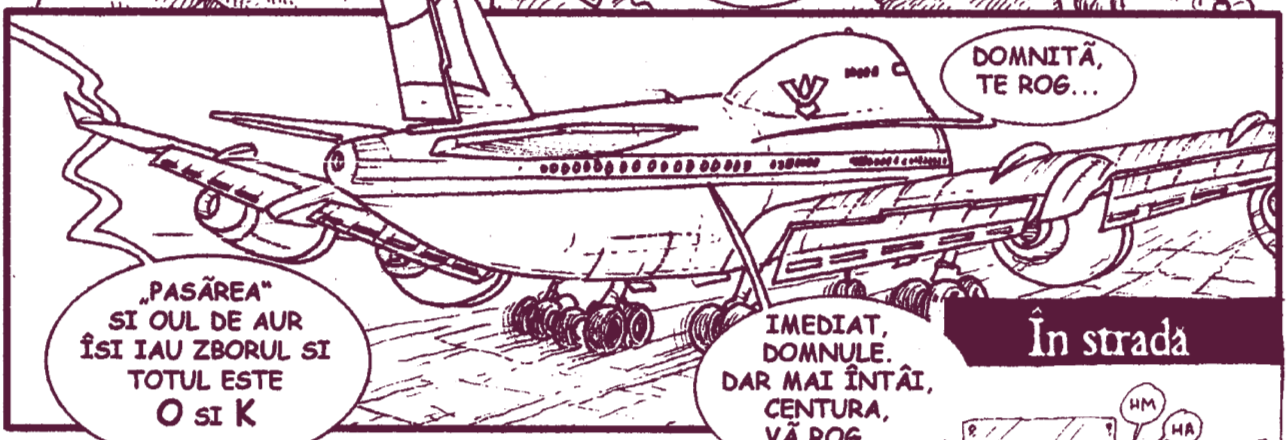

În stradă

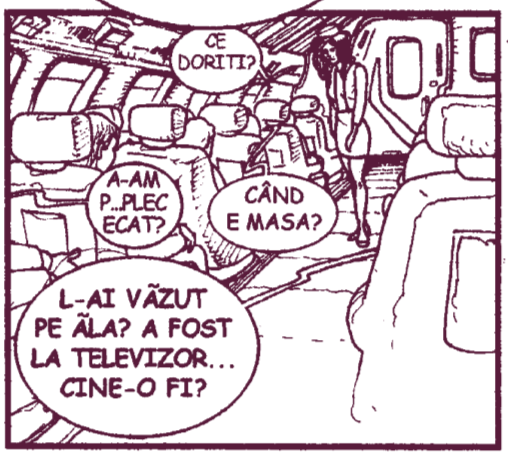

Viorel Chirea-CAV este un nume nou în lumea BD. Un caracalean pasionat în egală măsură de desen (BD), SF, fotografie film şi muzică. „Un împătimit al benzilor desenate" (Gh. Donciu)

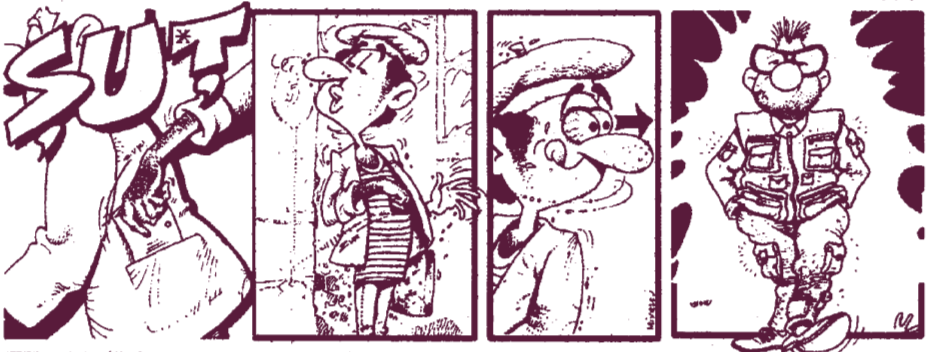

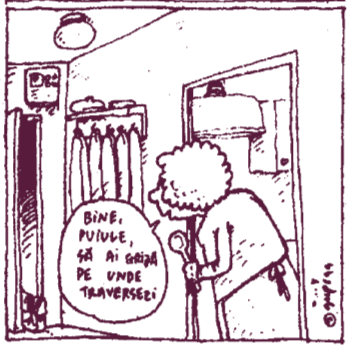

Stripuri (o singură bandă cu casete desenate): „ŞUŢ" de Marian Mirescu, „ÎN STRADĂ" de Lucian Amarii-Jup

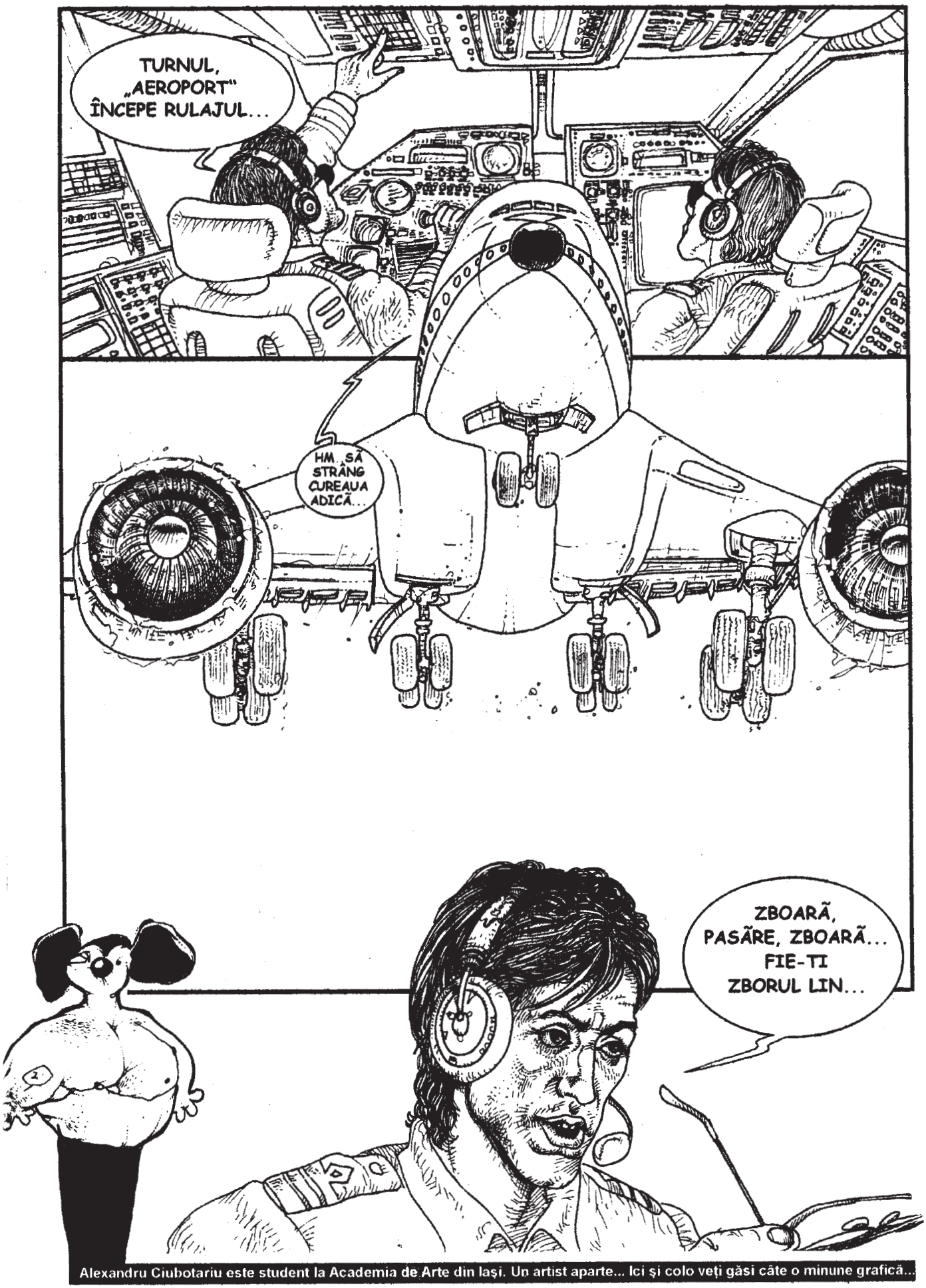

Alexandru Ciubotariu este student la Academia de Arte din Iaşi. Un artist aparte... Ici şi colo veţi găsi câte o minune grafică...

TRECUSERĂ 2 ORE SI TOTUL PĂREA ÎN ORDINE. DAR...

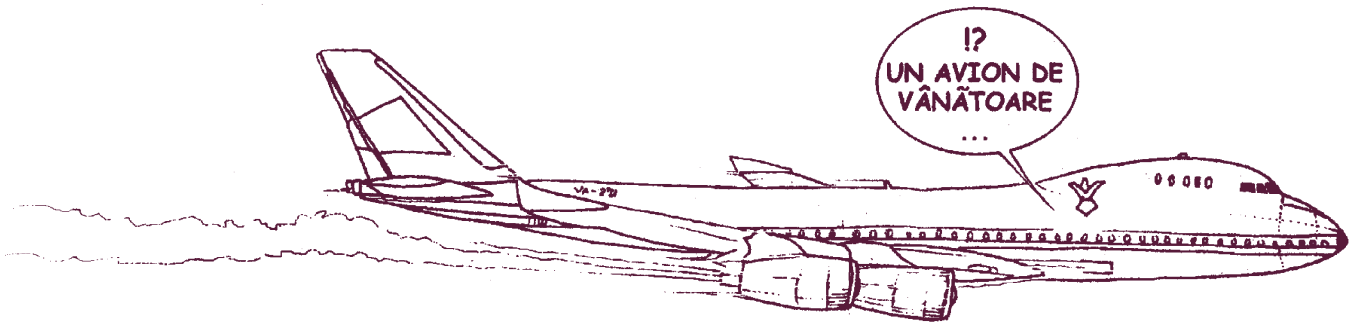

INFO BULETIN

În **Telegraful** din Piatra Neamţ apar la rubrica „Science Fiction" numeroase articole şi informaţii despre benzi desenate dintre care menţionăm „Bedeficul" de Viorel Pîrligras şi „Banda desenată românească: 1990-1999 de Dodo Niţă.

Nouvelles de France

PLG

nr. 35/octombrie 1999
Consacră o jumătate de pagină Salonului „BD Constanţa 99" trecând în revistă şi actualitatea BD în ţara noastră. Articolul este însoţit de 2 fotografii ale invitaţilor de onoare.

LDC Bédégrammes

nr. 121-122/ianuarie-februarie 2000
Coperta este o serigrafie după un desen de Felix Meynet extras din viitorul său album „Strigoi" a cărui acţiune se desfăşoară în România. Desenul o înfăţişează pe Tatiana K. în faţa castelului Bran.

La Lettre

nr. 52/ martie-aprilie 2000
Este anunţată câştigătoarea marelui premiu al Salonului Angoulême din acest an: Florence Cestac. Mai aflăm că în 1999 în Franţa au fost editate 1055 albume, un record, fiind depăşită cifra 1000! Pe ansamblu piaţa benzii desenate franceze a înregistrat o creştere a vânzărilor cu 3,5% faţă de anul precedent, cel mai bine vândut fiind ultimul album din seria „Gaston Lagaffe": 600.000 exemplare!

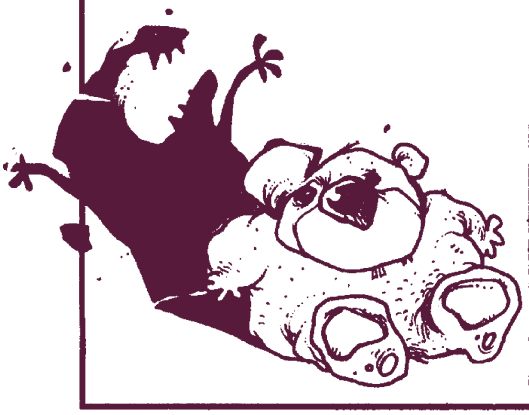

Întîmplări din dormitorul familiei Mazăre

NU, NU PUN MÎNA PE MĂTURĂ FUNDCĂ E PERICULOS: AR PUTEA SĂ MĂ VADĂ CINEVA, SĂ CREADĂ CĂ-S VRĂJITOARE, IAR APOI, MULŢIMEA FURIOASĂ SĂ MĂ ARDĂ PE RUG...

JUP (Lucian Amarii) are 31 de ani. A inceput sa deseneze, ca foarte multi altii, de foarte mic, motivat mai ales de benzile desenate din **Pif**, in special serile „Léonard", „Pif" (desenat doar de anumiţi desenatori), „Hercule" (al lui Yannick) sau „Masquerouge". Pentru **Monitorul** Jup lucreaza din 1991, realizând chiar şi câte 9 caricaturi pe seara. Este şeful Departamentului *Grafică* şi un fel de vedetă a acestui cotidian. A urmat (în paralel) săptămânalul satiric **Bomba de cauciuc** (transformat apoi in **Bomba**) pentru care Jup a realizat (pe lânga tone de caricaturi) un editorial în bandă desenată. În primul număr al săptămânalului **Monitorul de duminica**, a apărut şi prima planşă din seria „Banda lui Costel". Concepută iniţial ca o serie pentru adulţi (influenţată mai ales de producţiile lui Gotlib si Edika din **Fluide Glacial**, „Banda lui Costel" a avut imediat un foarte mare succes la publicul tânar şi foarte tânar, depăşind numărul de 90 de planşe.

(Dragoş Cojocaru)

Acum Jup este în SUA să vadă cum se descurcă americanii cu bedeurile. Vom afla şi noi cât de curând...

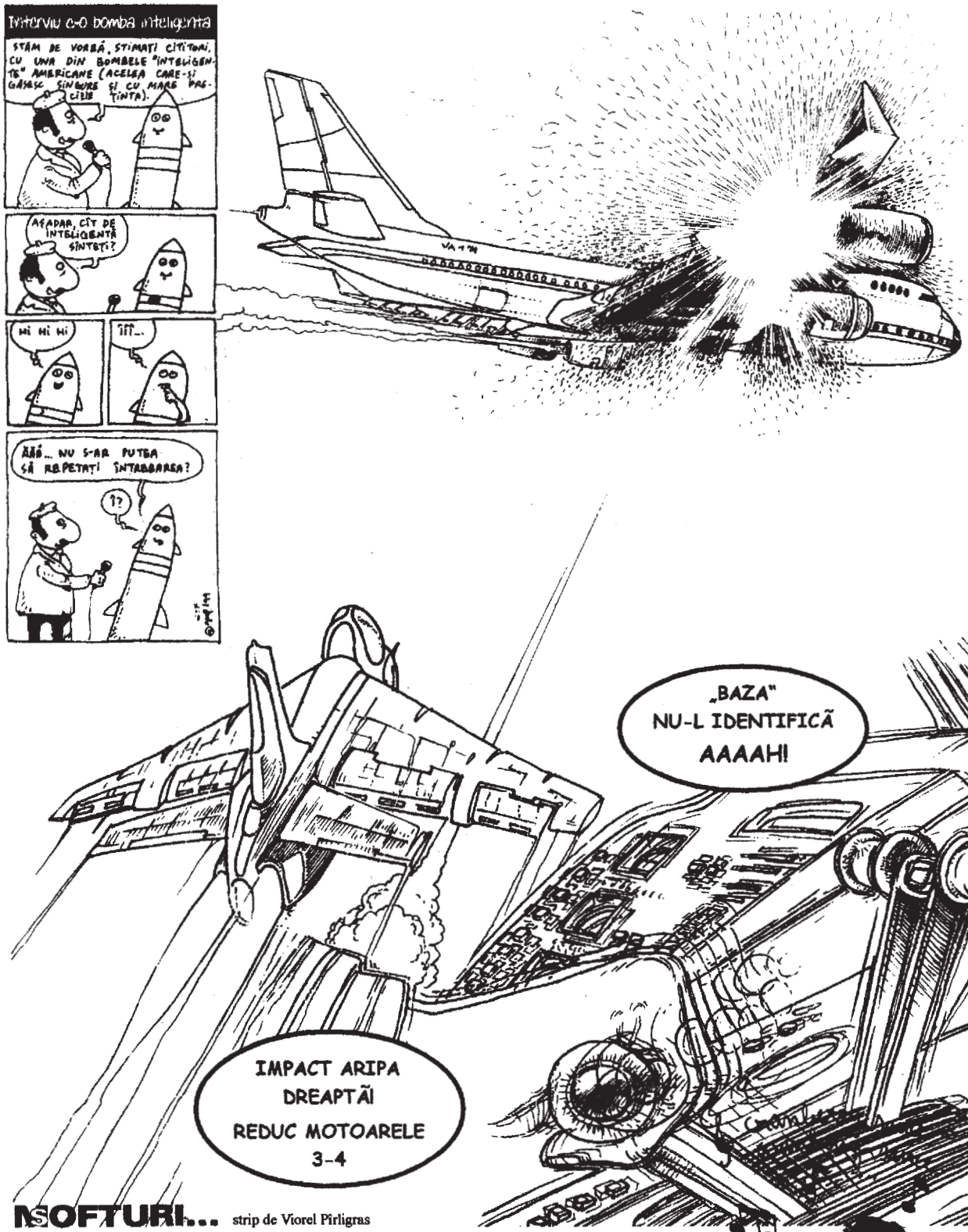
Interviu cu o bomba inteligenta
STĂM DE VORBĂ, STIMAȚI CITITORI, CU UNA DIN BOMBELE "INTELIGENTE" AMERICANE (ACELEA CARE-ȘI GĂSESC SINGURE ȘI CU MARE PRECIZIE ȚINTA).
AȘADAR, CÎT DE INTELIGENTĂ SÎNTEȚI?
HI HI HI
ÎÎÎ...
ĂĂĂ... NU S-AR PUTEA SĂ REPETAȚI ÎNTREBAREA?
??
„BAZA" NU-L IDENTIFICĂ
AAAAH!
IMPACT ARIPA DREAPTĂ!
REDUC MOTOARELE 3-4

NSOFTURI... strip de Viorel Pîrligras

Barbenian desenat de Denis

 (urmare din pagina 10)

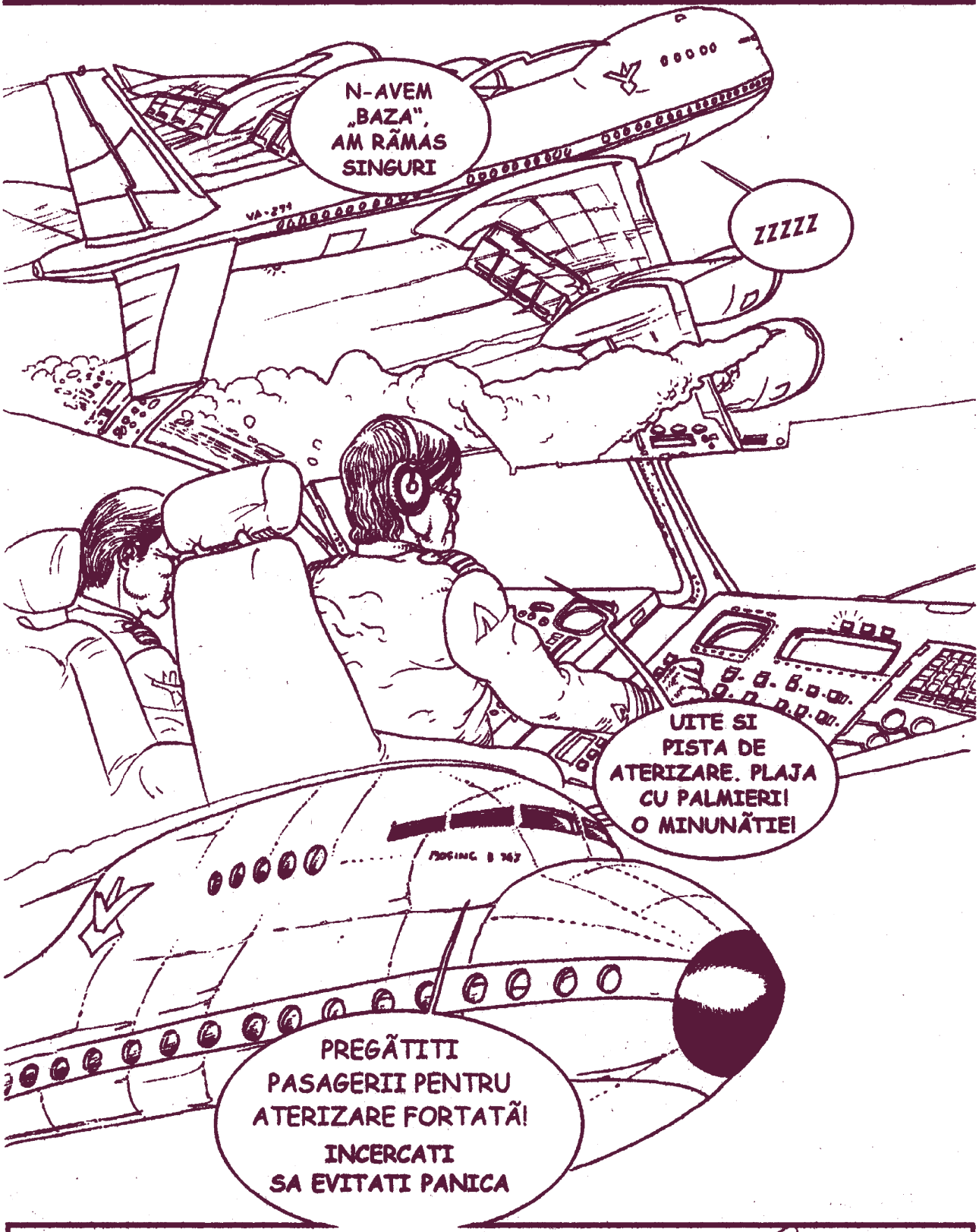
N-AVEM „BAZA", AM RĂMAS SINGURI
ZZZZZ
UITE SI PISTA DE ATERIZARE. PLAJA CU PALMIERI! O MINUNĂTIE!
PREGĂTITI PASAGERII PENTRU ATERIZARE FORTATĂ!
INCERCATI SA EVITATI PANICA

Marian, îmi ceri să mă pronunț asupra celor mai recente numere din „AH, BD !". Îți mulțumesc pentru a mă fi solicitat însă trebuie să-ți spun că banda desenată mă interesează din ce în ce mai puțin. Nu e acum momentul explicațiilor. Vreau doar să spun că am devenit mult mai sensibil la împlinirea grafică a lucrărilor. Aceasta, cred eu, ar fi necesar să fie principalul criteriu de apreciere în banda desenată. Astfel, în nr. 5, din martie, îl remarc în primul rând pe Alexandru Ciubotariu.

Cu salutări amicale, ***Florin Leodor Dănilă***

P.S. Spui că vrei să-i prezinți cititorilor pe cei care scriu. Prefer ca în locul unei înșiruiri de manifestări și publicații pe care le-am organizat/editat să spun că sunt o persoană care reflectează la ceea ce se numește bandă desenată.

Nota: F.L.Dănilă este editor al publicației *ArtBD Network* din Timișoara

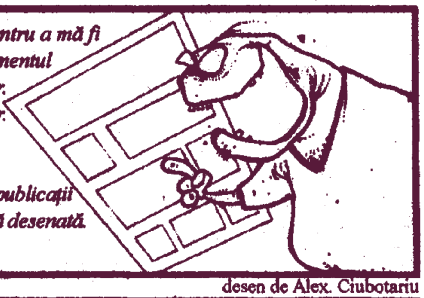

desen de Alex. Ciubotariu

DOAR VUIETUL VALURILOR SI FOSNETUL PALMIERILOR SE AUD PE PLAJA TROPICALĂ.
ŢŢŢŢ.
DIN ZARE, „PASĂREA" SUPER JUMBO CU MOTOARELE REDUSE PLANEAZĂ SPRE PARADIS.

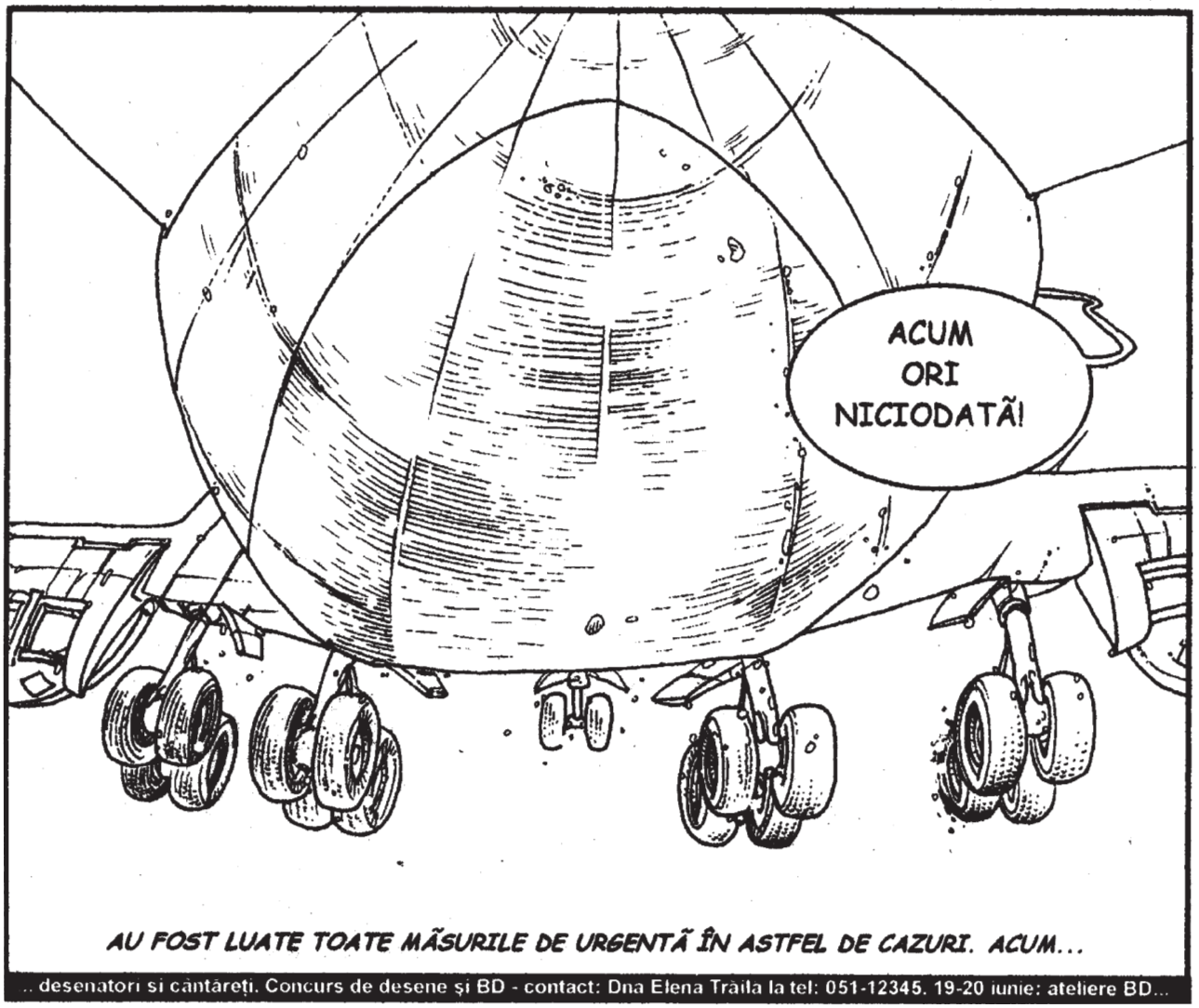
ACUM ORI NICIODATĂ!
AU FOST LUATE TOATE MĂSURILE DE URGENTĂ ÎN ASTFEL DE CAZURI. ACUM...

AH, BD! 14 *AEROPORT*

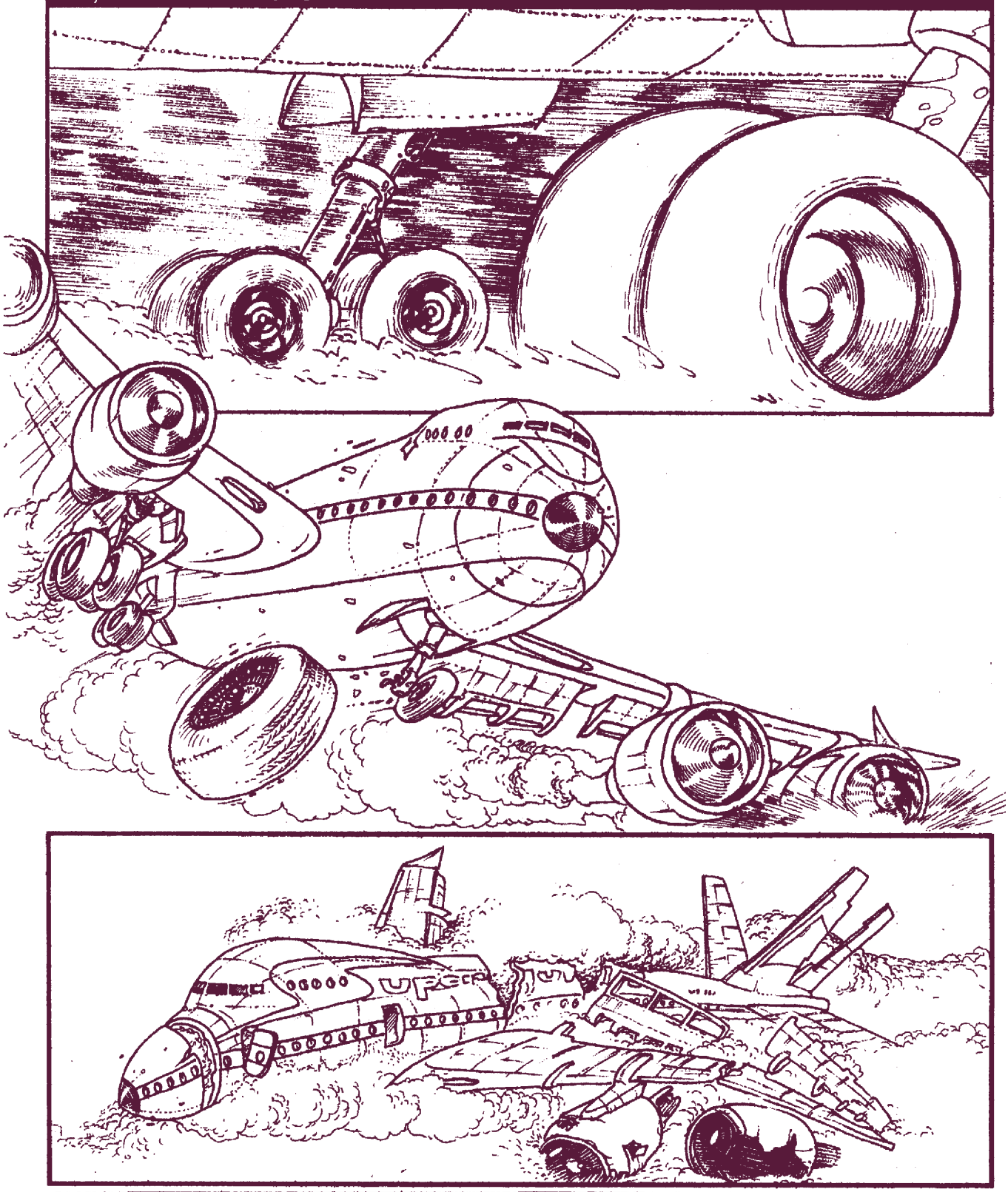

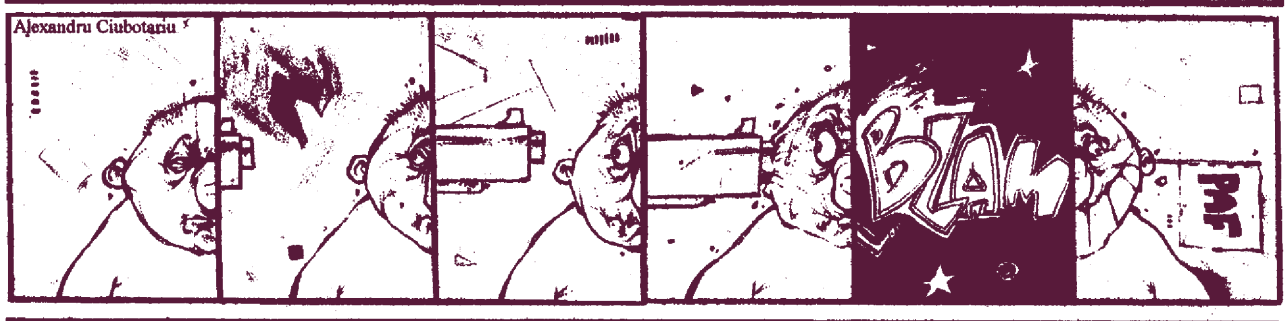

...iar în ziua de 21 iunie: spectacol în grădina „Minerva" susținut de cei doi invitați multilateral talentați!

EFECTUATI EVACUAREA PASAGERILOR.
ACORDATI PRIMUL AJUTOR.
PASĂREA DE FIER SE OPRISE LA CÂTIVA METRI DE STÂNCI.
NU EXISTĂ PIERDERI UMANE. RĂNITII SE AFLĂ SUB CONTROL.
UN LUCRU MAI TREBUIE FĂCUT...
ÎN SFÂRSIT, AVEM CONTACT CU BAZA!
Hiper J

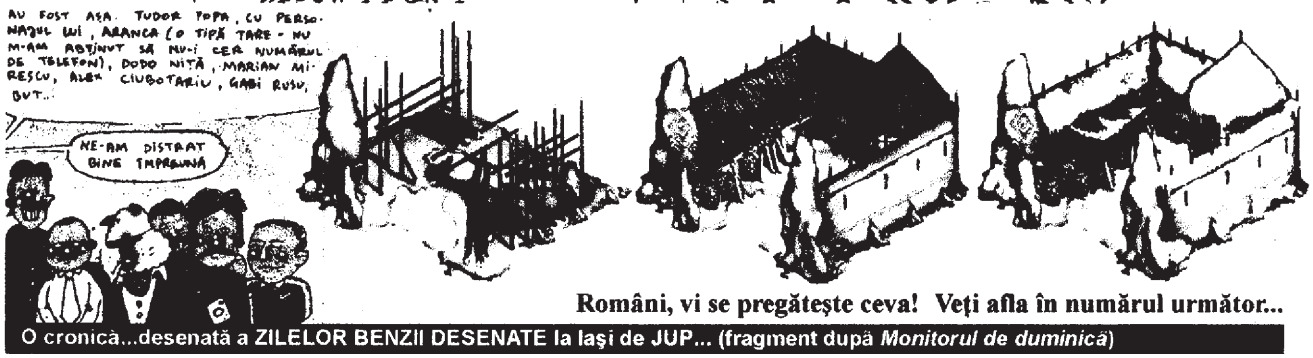
AU FOST AȘA. TUDOR TOPA, CU PERSONAJUL LUI, ARANCA (O TIPĂ TARE - NU M-AM ABȚINUT SĂ NU-I CER NUMĂRUL DE TELEFON), DODO NIȚĂ, MARIAN MIRESCU, ALEX CIUBOTARIU, GABI RUSU, DUȚ..
NE-AM DISTRAT BINE ÎMPREUNĂ

Români, vi se pregătește ceva! Veți afla în numărul următor...

O cronică...desenată a ZILELOR BENZII DESENATE la Iași de JUP... (fragment după *Monitorul de duminică*)

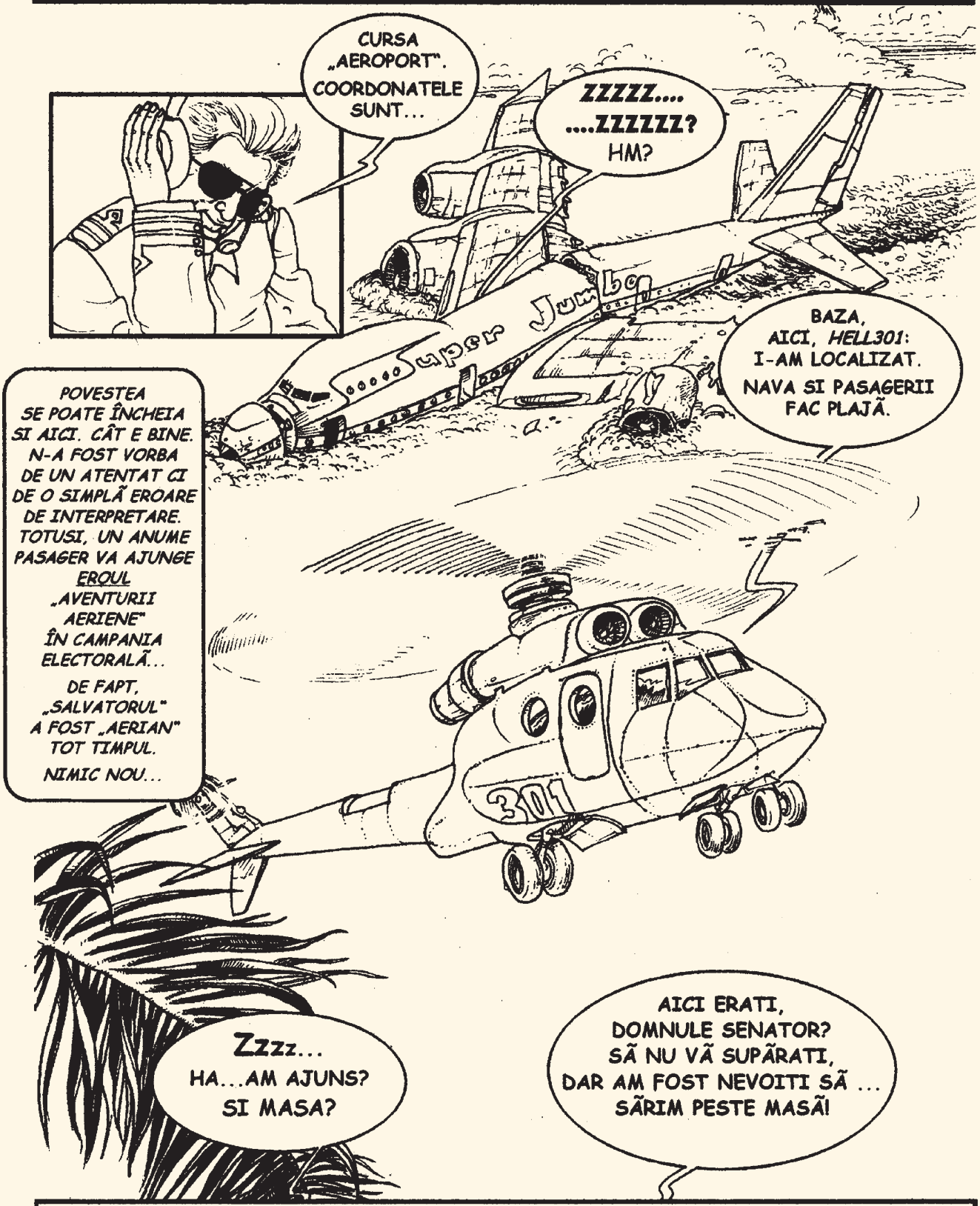
CURSA „AEROPORT". COORDONATELE SUNT...
ZZZZZ.... ....ZZZZZZ? HM?
Super Jumbo
BAZA, AICI, HELL301: I-AM LOCALIZAT. NAVA SI PASAGERII FAC PLAJĂ.
POVESTEA SE POATE ÎNCHEIA SI AICI. CÂT E BINE. N-A FOST VORBA DE UN ATENTAT CI DE O SIMPLĂ EROARE DE INTERPRETARE. TOTUSI, UN ANUME PASAGER VA AJUNGE EROUL „AVENTURII AERIENE" ÎN CAMPANIA ELECTORALĂ... DE FAPT, „SALVATORUL" A FOST „AERIAN" TOT TIMPUL. NIMIC NOU...
301
Zzzz... HA...AM AJUNS? SI MASA?
AICI ERATI, DOMNULE SENATOR? SĂ NU VĂ SUPĂRATI, DAR AM FOST NEVOITI SĂ ... SĂRIM PESTE MASĂ!

desene de Alexandru Ciubotariu

numărul 6 „AH, BD!" este distribuit gratuit împreună cu ziarul ORA